

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 19665

Tarih : 22.07.2026

47010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Son yıllarda ithal edilen atıkların çevre ve halk sağlığı üzerindeki etkileri kamuoyunda giderek daha fazla tartışılmaktadır. Özellikle Akdeniz kıyılarında ithal atık kaynaklı olduğu öne sürülen plastik atık ve mikroplastik kirliliğinin deniz ekosistemi, tarımsal üretim, balıkçılık ve turizm faaliyetleri açısından ciddi riskler oluşturduğu yönünde bilim insanları ve çevre örgütleri tarafından çeşitli uyarılar yapılmaktadır.

Öte yandan Türkiye, ulusal ve uluslararası platformlarda "Sıfır Atık" politikasıyla atık oluşumunun önlenmesi, yeniden kullanımın yaygınlaştırılması ve geri dönüşümün artırılması hedeflerini ön plana çıkarmaktadır. Ancak bu hedeflere rağmen Türkiye'nin plastik başta olmak üzere çeşitli atık türlerinde dünyanın önemli ithalatçı ülkelerinden biri olmayı sürdürmesi, Sıfır Atık politikasının etkinliği ve uygulama sonuçlarına ilişkin ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Atık yönetiminin temel önceliğinin atığın oluşumunu azaltmak yerine ithal edilen atıkların işlenmesine dayanması; çevre, halk sağlığı ve ekosistem üzerinde oluşan riskler nedeniyle kamuoyunda eleştirilmektedir.

Kamuoyuna yansıyan farklı değerlendirmelerde ise özellikle Çukurova Bölgesi'nde yoğunlaşan ithal atık işleme faaliyetlerinin toprak, su ve hava kalitesi üzerinde olumsuz etkiler yarattığı, zaman zaman usulsüz depolama ve açık alanda yakma uygulamalarının görüldüğü ifade edilmektedir. Bu durum, Sıfır Atık politikasının çevresel hedefleri ile mevcut atık ithalatı politikası arasındaki uyumun sorgulanmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu kapsamda;

1. Türkiye'ye son yıllar itibarıyla ithal edilen atık ve hurda miktarı nedir? Bu miktarlar atık türlerine (plastik, metal, kâğıt, kauçuk vb.) göre nasıl dağılmaktadır?
2. Son yıllarda Mersin, Adana, Hatay ve Osmaniye illerinde faaliyet gösteren ithal atık işleme tesislerinin sayısı kaçtır? Bu tesislerin yıllık işleme kapasiteleri nedir?
3. Bakanlığınız tarafından Akdeniz kıyılarında ithal atık veya mikroplastik kaynaklı deniz kirliliğine ilişkin herhangi bir bilimsel izleme veya analiz çalışması yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
4. Mersin ve Adana başta olmak üzere Çukurova Bölgesi'nde faaliyet gösteren ithal atık işleme tesislerine kaç kez çevre denetimi gerçekleştirilmiştir? Bu denetimlerde kaç tesise idari yaptırım uygulanmıştır?
5. İthal edilen atıkların mevzuata uygun şekilde işlendiğinin ve çevreye bırakılmadığının denetlenmesi amacıyla hangi izleme ve takip mekanizmaları kullanılmaktadır?
6. Akdeniz kıyılarında tespit edilen plastik atık ve mikroplastik kirliliğinin kaynağının belirlenmesine yönelik herhangi bir bilimsel araştırma veya kurumlar arası çalışma yürütülmekte midir?
7. İthal atık işleme faaliyetlerinin tarım arazileri, yeraltı suları, deniz ekosistemi, balıkçılık ve turizm üzerindeki kümülatif etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından hazırlanmış çevresel etki veya risk değerlendirme raporları bulunmakta mıdır?
8. İthal atıkların usulsüz depolandığı, yakıldığı veya çevreye bırakıldığı gerekçesiyle kaç işletme hakkında idari veya adli işlem uygulanmıştır?
9. Sıfır Atık Projesi'nin uygulanmaya başladığı tarihten bu yana Türkiye'nin yıllık atık ithalatı miktarında nasıl bir değişim yaşanmıştır? Bakanlığınız bu durumu Sıfır Atık hedefleriyle nasıl bağdaştırmaktadır?
10. Sıfır Atık politikası kapsamında atık oluşumunun kaynağında azaltılması amacıyla plastik ve diğer ithal edilebilir atık türlerine ilişkin hangi somut önleyici politikalar uygulanmıştır?
11. Bakanlığınız tarafından Sıfır Atık Projesi'nin çevresel etkileri ile ithal atık politikası arasındaki ilişkinin değerlendirildiği herhangi bir etki analizi hazırlanmış mıdır?
12. Sıfır Atık politikasının uygulanmaya başlamasının ardından Türkiye'nin atık ithalatını azaltmaya yönelik herhangi bir takvim veya strateji belgesi hazırlanmış mıdır?
13. Türkiye'nin "Sıfır Atık" yaklaşımı kapsamında plastik atık ithalatının tamamen sonlandırılmasına yönelik bir çalışması bulunmakta mıdır?